

1. Obiekt

M O S T D R O G O W Y

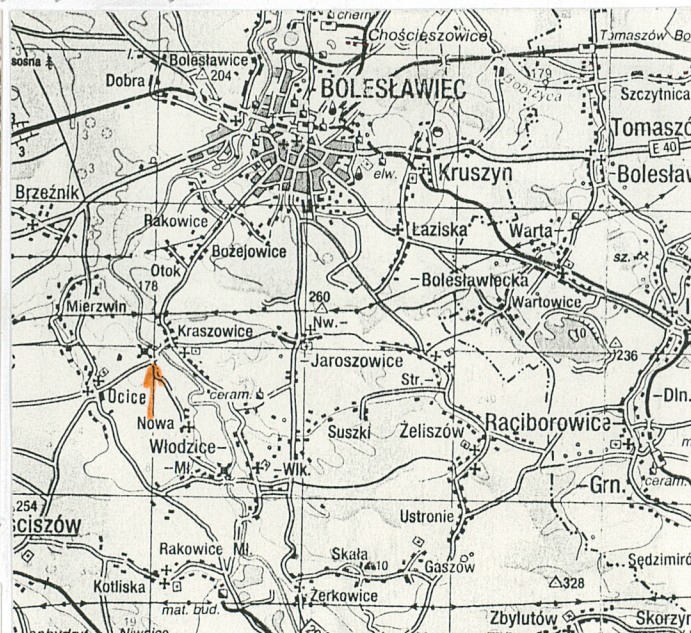
2. Czas powstania

1930-1932

3. Miejscowość

KRASZOWICE

11. Zdjęcia: widok mostu od dolnej wody, neg. 200/214/1, rys: przekrój poprzeczny, sytuacja, orientacja

4. Adres

droga nr. 12518 Bolesławiec - Gościszów
km. 6,750
nad kanał elektrowni

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo jeleniogórskie

gmina Bolesławiec
pow. BOLESŁAWIEC

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Kroischwitz (do 1945 r.)

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

województwo wrocławskie

powiat Bolesławiec

8. Właściciel i jego adres

Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych
Wrocław
ul. Powstańców Śl 186
tel. 67-00-86

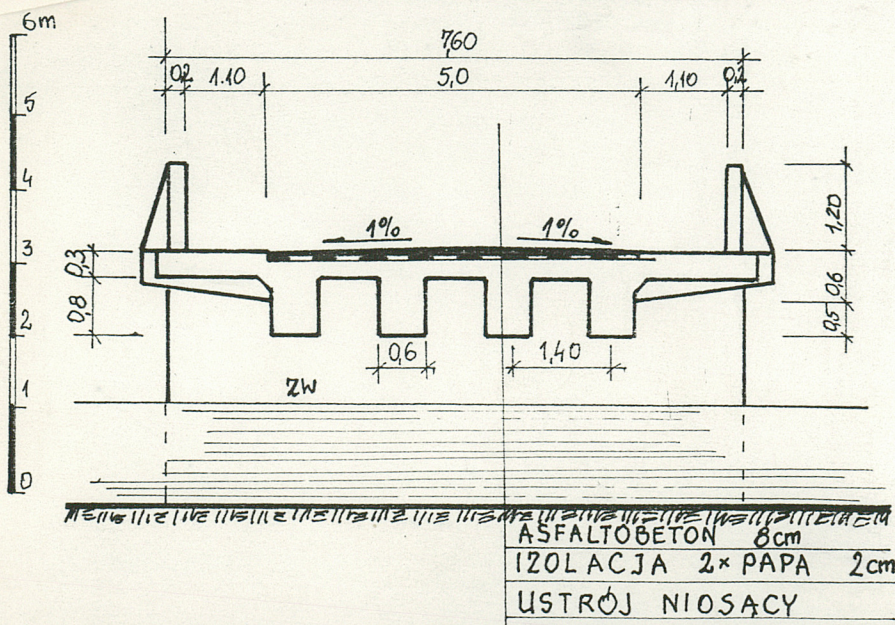
9. Użytkownik i jego adres

Zarząd Drogowy
Lubań, ul. 7 dywizji 10a
tel. 20-41

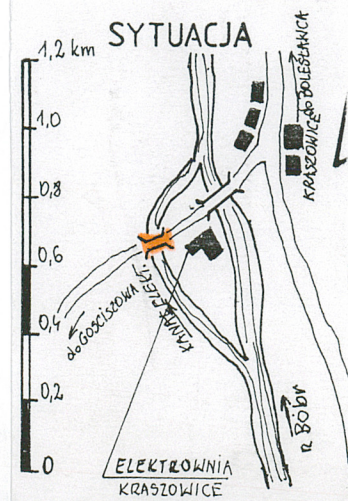
10. Rejestr zabytków

Nr data

PRZEKRÓJ POPRZECZNY

SYTUACJA

12. Autorzy, historia obiektu, określenia styl

Droga Kozuchów-Jelenia Góra jest częścią średniowiecznego traktu handlowego, od XVII w. "drogi solnej", którą dostarczano sól warzoną z wody morskiej sprowadzanej z Bretanii a przerabianej w warzelniach m.in. Nowej Soli. Trakt przecinał w wielu miejscach rzekę Bóbr, a jednym z ważniejszych przejść był bród w Kraszowicach koło Lwówka Śl. Stała przeprawa powstała tutaj co najmniej w wieku XVI.

W początkach XX w. proces uprzemysłowienia rejonu uległ przyspieszeniu. Ważkim czynnikiem aktywizacji gospodarczej stała się budowa uruchomionej w 1932 r. elektrowni wodnej, z którą nierozzerwalnie związane są dwa mosty w Kraszowicach. Rosnący przewóz mas towarowych wywołał potrzebę budowy nowych mostów drogowych. Most na Bobrze wykonano jako stalowy kratownicowy o jeździe dołem i górnym pasie parabolicznym. Most na kanale elektrowni jako betonowy o konstrukcji belkowej wolnopodpartej.

Betonowy most na kanale elektrowni kształtowany jest w duchu architektury inżynierskiej, pozbawiony detalu architektonicznego, eksponujący konstrukcję.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Most zbudowano w miejscu gdzie droga Bolesławiec - Gościszów przecina kanał elektrowni powyżej jej zabudowań w Kraszowicach.

Materiał. Most zbudowano jako żelbetowy. Na ustrój nośny mostu składają się cztery dźwigary belkowe o przekroju prostokątnym i stałej wysokości na długości. Rozstaw osiowy belek 1,4 m. Dźwigary współpracują z żelbetową płytą pomostu, na której pierwotnie na podsypce ułożono nawierzchnię z kostki granitowej, współcześnie przykrytej dywanikiem bitumicznym. Bariera mostu monolityczna betonowa. Most posadowiony jest na dwóch przeczółkach brzegowych z których ławy podłożyskowe i ściany czołowe wykonano z betonu, a skrzydła i mury oporowe nasypów z kamienia. Filar murowany z kamienia na planie prostokąta z lekko zaokrągloną izbicą.

Plan. Długość całkowita mostu 15,50 m. Most dwuprzęsłowy o rozpiętości w świetle 2 x 7,5 m. Wysokość przęsła w świetle od poziomu średniej wody do płyty jezdni 2,0 m. Szerokość płyty jezdni 7,60 m. Szerokość jezdni 5,00 m., poboczy 2 x 1,10 m.

Bryła. Most dwuprzęsłowy, konstrukcja monolityczna, płyta pomostu współpracująca z belkami żelbetowymi, prostokątnymi o stałym przekroju na długości.

Elewacje. Betonowe, surowe, symetryczne, osiowe. Przemysłana konstrukcja i umiejętne operowanie detałem sprawiają, że to dzieło inżynierii zyskuje swoistej elegancji.

Instalacje. Odwadniająca.

<p>14. Kubatura</p> <p>struktura przestrzenna długość mostu 15,50 m szerokość jezdni 5,00 m szerokość poboczy 2 x 1,10 m szerokość całkowita 7,60 m</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>pow. pomostu 124 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>most drogowy</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>most drogowy w eksploatacji</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie</p> <p>W okresie eksploatacji mostu ograniczano się do bieżących remontów i prac konserwacyjnych które odtwarzały stan oryginalny, przy czym ich zakres był nader skromny. Budowla utrzymała kształt pierwotny z okresu budowy.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Most pozostaje w dobrym stanie technicznym.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>To jeden z lepiej utrzymanych przykładów rozwiązań konstrukcyjnych mostów betonowych początku XX w. nie skrywający konstrukcji, materiału i technologii wykonania. W tradycyjne krajobrazy wprowadza akcenty sztuki inżynierskiej i nowej estetyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> - karta ewidencyjna stanowi wystarczającą formę dokumentacji konserwatorskiej. - utrzymać oryginalny plan, bryłę, elewację mostu. 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- S. Gaworecki, Karta ewidencyjna obiektu mostowego, 1987, w: ZD Lubań

24. Uwagi różne

25. Opracował; program komputerowy karty - Word for Windows - BSIDZT S. Januszewski

tekst mgr inż. Leszek Budych 15 czerwiec 1994 r.

plany, rysunki mgr inż. Leszek Budych 15 czerwiec 1994 r.

zdjęcia fotogr. mgr inż. Leszek Budych 6 lipiec 1993 r.

miejsce przechowywania negatywów archiwum BSIDZT S. Januszewski (także kalki rys.)

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO I

22. Bibliografia

- J. Jankowski, Mosty w Polsce i mostowcy polscy, Wrocław 1973.
- Z. Wasilutyński, O architekturze mostów, Warszawa 1971
- Ogólnokrajowe sympozjum nt. "Ochrony zabytków techniki drogowej" (materiały), pod red. Leona Nowickiego, Zawiercie - październik 1983 r.
- B. Chwaściński, Zarys dziejów mostów drogowych w Polsce do 1945 r., Warszawa 1986, mnps. w: Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych - Zespół d/s Informacji Naukowo-Technicznej

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

Nr 1. - dokumentacja fotograficzna i rysunkowa

1. Miejscowość K R A S Z O W I C E	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) MOST DROGOWY kanał do elektrowni	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) dokumentacja fotograficzna i rysunkowa VERTE!
---------------------------------------	---	--

200/214/2

1. Jezdnia i bariery mostu
2. Ustrój nośny mostu od dolnej wody

200/214/1

Wkładkę założył: dr. Stanisław Januszewski 6.07.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: archiwum BSidZT S. Januszewski

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

WIDOK Z BOKU

15,50

